

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 137/16

Luxembourg, 15. december 2016

Sodba v združenih zadevah od C-401/15 do C-403/15
Noémie Depesme in drugi/Ministre de l'Enseignement supérieur et de la
recherche

**Na področju čezmejnih socialnih ugodnosti je mogoče otroka v sestavljeni družini
šteti za otroka mačehe ali očima**

*Na tem področju se sorodstvena vez ne opredeli pravno, temveč ekonomsko, tako da lahko otrok
mačehe ali očima, delavca migranta, zaprosi za socialno ugodnost, kadar ta mačeha ali očim
dejansko prispeva k njegovemu preživljanju*

V skladu z luksemburškim pravom so lahko med julijem 2013 in julijem 2014 otroci obmejnih delavcev, ki so zaposleni v Luksemburgu ali pa tam opravljajo svojo dejavnost, zaprosili za finančno pomoč za visokošolski študij („štipendija“), če je med drugim obmejni delavec ob vložitvi prošnje v Luksemburgu opravljal delo nepretrgano pet let.¹

Noémie Depesme, Adrien Kaufmann in Maxime Lefort živijo vsak v sestavljeni družini, ki jo sestavljata biološka mati in očim² (pri čemer je biološki oče bodisi razvezan od matere bodisi mrtev). Vsaka od teh treh oseb je za študijsko leto 2013/2014 zaprosila za štipendijo v Luksemburgu, ker njen očim tam opravlja delo nepretrgano že več kot pet let (nobena od mater pa takrat ni opravljala dela v tej državi). Luksemburški organi niso ugodili tem prošnjam z obrazložitvijo, da N. Depesme, A. Kaufmann in M. Lefort pravno niso „otroci“ obmejnega delavca, temveč samo „pastorki“.

Ker so ti trije študenti izpodbijali odločbe luksemburških organov, je Cour administrative du Luxembourg (upravno sodišče v Luksemburgu), ki odloča v zadevi, Sodišče v bistvu vprašalo, ali mora na področju socialnih ugodnosti pojem „otrok“ zajemati tudi pastorki. Z drugimi besedami, gre za ugotavljanje, ali je mogoče sorodstveno vez razumeti z vidika, ki ni pravni, temveč ekonomski.

Sodišče je v sodbi s tega dne najprej opozorilo, da mora biti v skladu z Uredbo Unije³ delavec iz države članice v vsaki drugi državi članici, v kateri opravlja delo, upravičen do enakih socialnih in davčnih ugodnosti kot nacionalni delavci. Poleg tega je opozorilo, da na področju državljanstva Unije Direktiva Unije⁴ otroke opredeljuje kot potomce v ravni črti, ki so mlajši od 21 let ali so vzdrževane osebe, in **potomce zakonca ali partnerja v ravni črti**. Sodišče je ugotovilo, da je iz

¹ Vprašanje, ali je ta pogoj minimalnega in nepretrganega petletnega obdobja dela, uveden na podlagi sodbe Sodišča z dne 20. junija 2013, *Giersch* (C-20/12, glej SM 74/13), diskriminatoren z vidika prava Unije ali ne, je bilo obravnavano v zadevi *Bragança Linares Verruga in drugi* (C-238/15), v kateri je Sodišče izdalo sodbo včeraj, 14. decembra (glej SM 133/16). Po mnenju Sodišča pomeni ta pogoj neupravičeno diskriminacijo, ker očitno ni nujen za izpolnjevanje legitimnega cilja Luksemburga (in sicer spodbujanje povečanja deleža rezidentov z visokošolsko diplomno v Luksemburgu). Navesti je treba, da je bil luksemburški zakon po dejanskem stanju v sporu o glavni stvari glede tega spremenjen: v skladu z zakonom z dne 24. julija 2014 zadostuje, da je obmejni delavec v Luksemburgu opravljal delo pet let v sedmih letih pred vložitvijo prošnje za štipendijo.

² Očim v obravnavanem primeru pomeni moškega, ki ni biološki oče in s katerim se je mati ponovno sklenila zakonsko zvezo ali registrirano partnerstvo, enakovredno zakonski zvezi. Prav tako izraz „pastorek“ v obravnavanem primeru pomeni otroka, katerega biološka mati je ponovno sklenila zakonsko zvezo ali registrirano partnerstvo, enakovredno zakonski zvezi, z moškim, ki ni biološki oče.

³ Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38 z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

razvoja zakonodaje Unije razvidno, da so družinski člani, za katere se lahko uporablja enako obravnavanje, ki ga določa Uredba, družinski člani, kakor jih opredeljuje Direktiva. Na podlagi nobenega elementa namreč ni mogoče domnevati, da je zakonodajalec Unije nameraval glede družinskih članov uvesti neprepustno razlikovanje, v skladu s katerim družinski člani državljana Unije v smislu Direktive ne bi bili nujno iste osebe kot družinski člani tega državljana, če se ta obravnava kot delavec v okviru Uredbe.

Sodišče je na podlagi tega ugotovilo, da je mogoče otroke zakonca ali priznanega partnerja obmejnega delavca šteti za njegove otroke, da bi lahko bili upravičeni do prejemanja socialne ugodnosti, kot je štipendija, in to še toliko bolj, ker druga Direktiva Unije⁵, ki je začela veljati po dejanskem stanju v sporu o glavni stvari, potrjuje, da se izraz „družinski člani“ uporablja tudi za družinske člane obmejnih delavcev“.

Sodišče je glede stopnje prispevka, potrebne za preživljanje študenta, s katerim obmejni delavec ni pravno povezan, opozorilo, da **je status vzdrževanega družinskega člana posledica dejanskega položaja**,⁶ ta sodna praksa pa se mora uporabljati tudi za prispevek zakonca za svoje pastorko. Tako je mogoče **prispevek k preživljanju otroka dokazati z objektivnimi elementi**, kot so zakonska zveza, registrirano partnerstvo ali celo skupno prebivališče, **ne da bi bilo treba določiti razloge za prispevek obmejnega delavca k temu preživljanju niti natančno ovrednotiti njegov obseg**.⁷

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106

⁵ Direktiva 2014/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev (UL 2014, L 128, str. 8).

⁶ Sodba Sodišča z dne 18. junija 1985, *Lebon* ([C-316/85](#)).

⁷ Navesti je treba, da je Luksemburg s 24. julijem 2014 spremenil sporni zakon z izrecno določitvijo, da so lahko otroci obmejnih delavcev upravičeni do štipendij, če delavec še naprej prispeva k preživljanju študenta. Luksemburški zakon pa ne opredeljuje izrecno, kaj zajema pojem „otrok“.